

אזמרה לשמך

גיליון
לבין הזמנים

פסקי הלכות ותשובות מפי מורינז הגאון הגדול רבי עמרם פריד שליט"א

דברים שיש להקפיד בשהיה במקומות נופש

המטבח

שיש

יש להקפיד שהשיש יהיה נקי, ואז אפשר להניח עליו קדרות חמות וכדומה, אולם אוכל חם ללא כלי, אף אחר הנקיון אין להניח עליו.

ברז

מעיקר הדין במשך השנה אפשר להקל להשתמש בו ואין צורך להכשירו, והרוצה להדר יפתח את ברז המים החמים, וישפוך מבחוץ מים רותחים, אך אין כל חובה לעשות כך.

כיוור

הכיוורים המצויים בזמנינו ברובם עשויים מחרס, ומשום כך אין אפשרות להכשירם, שהרי כלי חרס אינו יוצא מידי דופיו לעולם, ולכך אין לשטוף בכיוור כלים במים חמים בחום שהיד סולדת [40- מעלות צלזיוס], וכמו כן אין להניח בתוכו כלים כשהוא עם מים למשך 24 שעות שלא יהיה כבוש.

מיקרוגל

ניתן להכשירו באופן זה: לאחר 24 שעות שלא היה בשימוש יניח בתוכו כוס עם מים חמים ויפעילו עד שהמים יתאדו, ומכל מקום לא יכניס בתוכו מאכלים אלא כשהם מכוסים.

צלחת המיקרוגל

אין להניח אוכל על הצלחת עצמה, אלא רק בתוך כלי מכוסה [כיסוי בשקית ניילון אינו מועיל באופן זה, אלא א"כ יטבול את הצלחת].

תנור

אפשר להשתמש בו ע"י שיכסה את המאכל בשני כיסויים, או ע"י שיפעיל את התנור על החום הגבוה ביותר למשך שעה, ואחר שעשה כן יכול לכסות את המאכל בכיסוי אחד.

תבניות התנור

התבניות מצופות בדרך כלל חומר אמאיל, וניתן להכשירם על ידי שיכניסם למשך שעה לתנור המופעל על דרגת החום הגבוהה ביותר, ואולם אם יש חשש שהשתמשו בתבניות אלו לטריפות צריכים הם ליבון חמור ומשום כך לא ניתן להכשירם, ובשעת הדחק אפשר להניח על תבניות אלו תבנית חד פעמית.

רשת התנור

אפשר להכשירה ע"י שיכניסה למשך שעה לתוך תנור המופעל על דרגת החום הגבוהה ביותר.

סוסטר אובן

אפשר להכשירו ע"י שיפעילו למשך שעה על דרגת החום הגבוהה ביותר.

כירה חשמלית / קרמיות / אינדוקציה

מעיקר הדין מספיק שהם נקיות, ויש מהדרין לכסותם בנייר כסף אך אין חובה בכך.

מצנח

מצנח לא מועילה לו הכשרה, ואין להשתמש בו.

סוסטר לחיצה

סוסטר לא מועילה לו הכשרה, ואין להשתמש בו.

קומקום חשמלי

מותר להשתמש בו ואין צורך להכשירו, ולעניין טבילה אם בעה"ב הוא גוי אינו חייב בטבילה אך אם בעה"ב יהודי חייב בטבילה, ואסור להשתמש בו בלא טבילה.

שולחן (כל סוגי השולחנות)

אם הוא נקי אפשר להשתמש בו כרגיל ואין צורך להכשירו.

שימוש בכלי המטבח

צימרים ודירות בארץ ישראל (בבעלות אינו שומר תורה ומצוות)

צלחות וכלי הגשה

אין להשתמש בהם ללא הגעלה, וישנם כלים שאין הגעלה מועלת להם, כגון כלים העשויים מפורצלן, וכן כלי זכוכית לדעת הרמ"א, וכן כלי פלסטיק יש מחמירים בהם שאין הגעלה מועלת בהם.

מקלף

אפשר להשתמש בו לאחר טבילה ואין צורך בהגעלה.

סכו"ם

סכו"ם אפשר להשתמש בהם רק לאחר הגעלה וטבילה.

כוסות זכוכית

אפשר להשתמש בקר בהם אך צריכות טבילה.

כוסות פלסטיק

כוסות פלסטיק אפשר להשתמש בהם בקר ואין צורך להכשירם.

קרב חיתוך

אפשר להשתמש בו אם הוא נקי, אך אין לחתוך עליו דברים חמים וחריפים.

מלחיה

מלחיה מזכוכית או מתכת צריכה טבילה לפני השימוש בה, אך העשויה מפלסטיק אינה צריכה טבילה.

פוחחן

אינו צריך לא הגעלה ולא טבילה.

מנגל (כל סוגי המנגלים)

בבסיס אפשר להשתמש בלי כל חשש, אולם את הרשתות יש להכשיר על ידי ליבון חמור, וכיון שקשה לעשות להם ליבון חמור לכן אין להשתמש בהם, וצריך רשתות חדשות ולהטבילן. רשת המנגל שהיא רב פעמית חייבת בטבילה אף בשימוש הראשון ואף אם משתמש בה פעם אחת ואח"כ זורקה [ולפי מה שמחמירים להגעיל כלים חדשים יניחנו על האש לכמה דקות].

מנגל חד פעמי

מנגל חד פעמי אינו צריך טבילה אך בשימוש חוזר הרשתות צריכות טבילה.

שימוש בכלי המטבח בדירות בבעלות גוי [כיון שנשאר בבעלות גוי אין צריך טבילה]

מקלף

אפשר להשתמש בו ואינו צריך לא הגעלה ולא טבילה

מלחיה

אפשר להשתמש בה ואין צורך להכשירה, ואף אינה צריכה טבילה, ואם כבר יש בה מלח יכול לבזוק ממנה.

מנגל (כל סוגי המנגלים)

בבסיס אפשר להשתמש בלי כל חשש, אולם את הרשתות יש להכשיר על ידי ליבון חמור, וכיון שקשה לעשות להם ליבון חמור לכן אין להשתמש בהם, וצריך רשתות חדשות ולהטבילן.

רשת המנגל שהיא רב פעמית חייבת בטבילה אף בשימוש הראשון ואף אם משתמש בה פעם אחת ואח"כ זורקה [ולפי מה שמחמירים להגעיל כלים חדשים יניחנו על האש לכמה דקות].

סכו"ם

אפשר להשתמש בהם אך צריך להגעילם, אולם אינם צריכים טבילה.

כוסות זכוכית

אפשר להשתמש בקר בהם ואינם צריכים טבילה.

כוסות פלסטיק

אפשר להשתמש בקר בהם ואין צורך להכשירם.

צלחות וכלי הגשה

אין להשתמש בהם בלא הגעלה, וישנם כלים שאין הגעלה מועלת בהם, כגון כלים העשויים מפורצל, וכן כלי זכוכית לדעת הרמ"א, וכן כלי פלסטיק יש מחמירים בהם שאין הגעלה מועלת בהם.

קרב חיתוך

אפשר להשתמש בו אם הוא נקי, אך אין לחתוך עליו דברים חמים וחריפים.

שואל ומשיב | מתוך קובץ פסקי הלכות מרבינו שליט"א

הרואה ים כנרת מה מברך?

יברך 'עושה מעשה בראשית', ואין צריך לראות את כולה ובלבד שלא ראה את הים התיכון תוך לי יום מראית הכינרת (סי' רכח' סע' א' ומור וקציעה שם).

האם מברכים 'עושה מעשה בראשית' על ראיית ים המלח?

אין מברכים כי יש ספק האם היה קיים מבריאת העולם או שנוצר אחר כך (עי' רש"י בראשית יד' ג').

נמצא בנסיעה ואין לו מים אחרונים, האם יוכל ליטול ידיו במשקים אחרים?

אם יש ברשותו מיץ וכדו' יכול ליטול ממנו [אך לא ביון, וכן רוק בפשטות לא יועיל] (סי' קפא' סע' ט' מ"ב ס"ק כ' - כא')

צימר שיש בו ג' קוץ באמצע חדר השינה, האם מותר לברך שם?

מותר כי עיקר המקום הוא החדר ואין לו דין של מרחץ.

הגיעו ללינה בצימר ורואים שאין בו מזוזה, האם מותר לישון שם?

כיון שהמגורים במקום אינם מיועדים לזמן ארוך - אם בנוסף יסכם עם המשכיר שיוכל להוציא משם בכל רגע שירצה יחשב המקום כ'פונדק' שפטור ממזוזה, ובתנאי שהמגורים הוא פחות משלושים יום (מנחות מד', יו"ד סי' רפ').

המסכם מראש על שכירות צימר בקיץ, ובעל הצימר מבקש מקדמה, האם יש בזה איסור ריבית?

נחלקו הפוסקים האם מותר להקדים מעות לשכירות לפני שנכנסים לגור בה, כיון שמחיר השכירות יכול לעלות אחר כך, נמצא אם כן שבשביל הקדמת המעות שומר לו על המחיר המוזל. ולהלכה יש להקל בזה, אך אם הצימר מושכר לאנשים אחרים בשעת הקדמת המעות (כדרך צימרים שמושכרים כל כמה ימים למישהו אחר), כתב רעק"א (ב"מ עב' ע"ב) להחמיר כיון שבעל הצימר לא יכול לתת לו את הצימר היום. אמנם עד 10% משווי העיסקה - מותר להקדים, כיון שסכום זה אינו נידון כתשלום אלא כדמי קדימה, ומותר. (תוס' בב"ב פז' ורשב"א ור' יונה שם, ט"ז יו"ד קע"ו ס"ק ז', ש"ך בנקה"כ שם וחדרי דעה שם).

האם מברכים 'משנה הבריות' כשרואה פיל או קוף?

מברך כשרואה בפעם הראשונה בחייו, ואם ראה ולא בירך - לא יברך עוד (או"ח סי' רכה').

האם מותר לצלם שמש וירח?

שמש אסור לצלם בשלמותה אך חציה מותר, וירח אסור לצלם בין שלם ובין חסר (יו"ד סי' קמא).

לתרומות ולכל ענייני העלון ניתן לפנות לכתובת דוא"ל a0527175517@gmail.com או למספר 052-7175517

ברכת ישר כח להרב אריה שינפלד שליט"א על סיועו בהדפסת הגיליון | ברכת ישר כח להרב רונן ליקר שליט"א על סיועו בהדפסת הגיליון